

Tworzenie i publikowanie stron www.

Krzysztof Kadowski
Wydział Zamiejscowy w Człuchowie
Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP

Technologie stron www

Strony www

Statyczne

- HTML.
- CSS.

Dynamiczne

- Oparte o bazy danych.
- PHP.
- Python.
- Java / JavaScript.
- Ajax.
- ASP.
- Flash.
- inne.

HTML?

HTML - (*ang. HyperText Markup Language, pol. hipertekstowy język znaczników*) – język znaczników, które interpretowane przez przeglądarkę internetową tworzą wygląd strony internetowej.

- Prototyp języka powstał w 1980 roku w CERNIE.
- Tim Berners-Lee i Robert Cailliau, zbudowali system informacji naukowej oparty o znaczniki.
- W 1981 roku powstaje projekt WWW (W3).

HTML - zalety

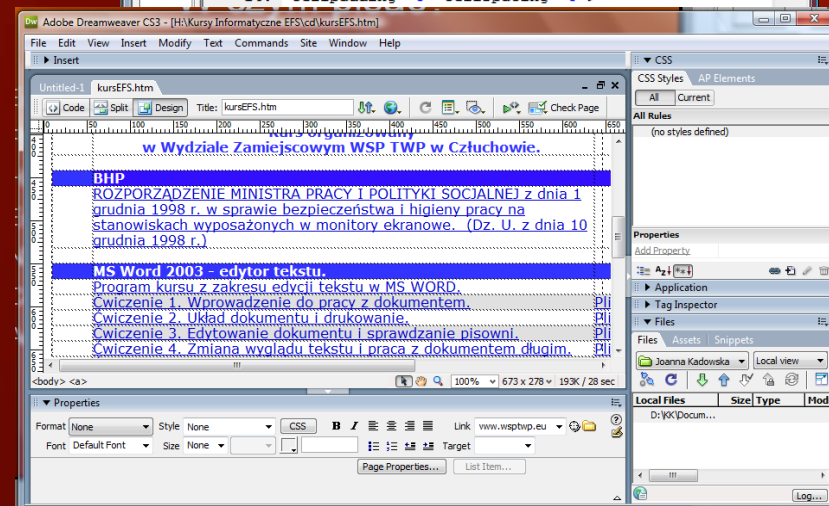
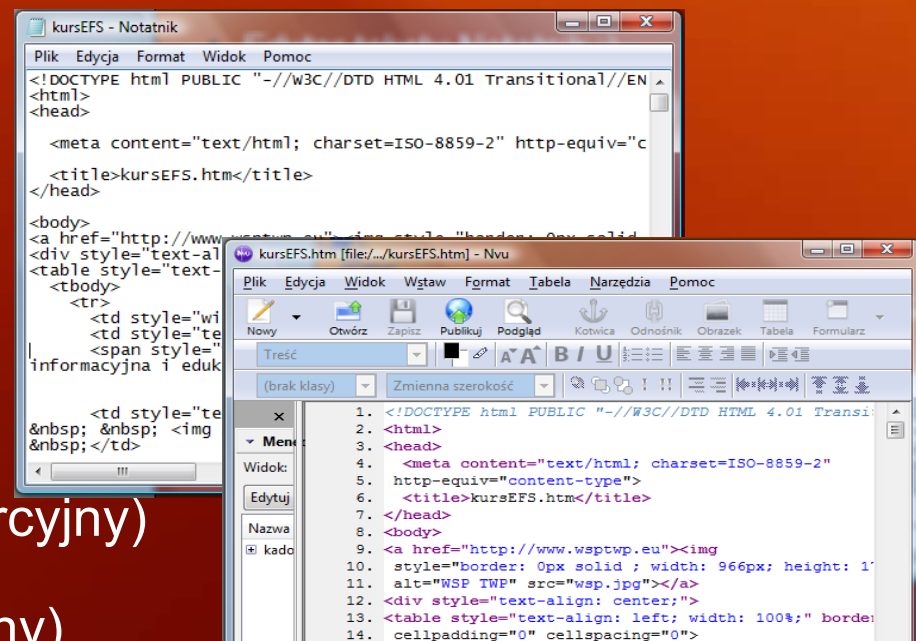
Zalety HTML:

- uniezależnienie (w dużym stopniu) od rodzaju systemu operacyjnego,
- uniezależnienie od rodzaju i wersji przeglądarki internetowej,
- prostota składni.

Aby uzyskać ww. zalety należy pisać kod strony zgodnie z obowiązującymi standardami:
HTML 4.01 Specification!!!

W czym pisać?

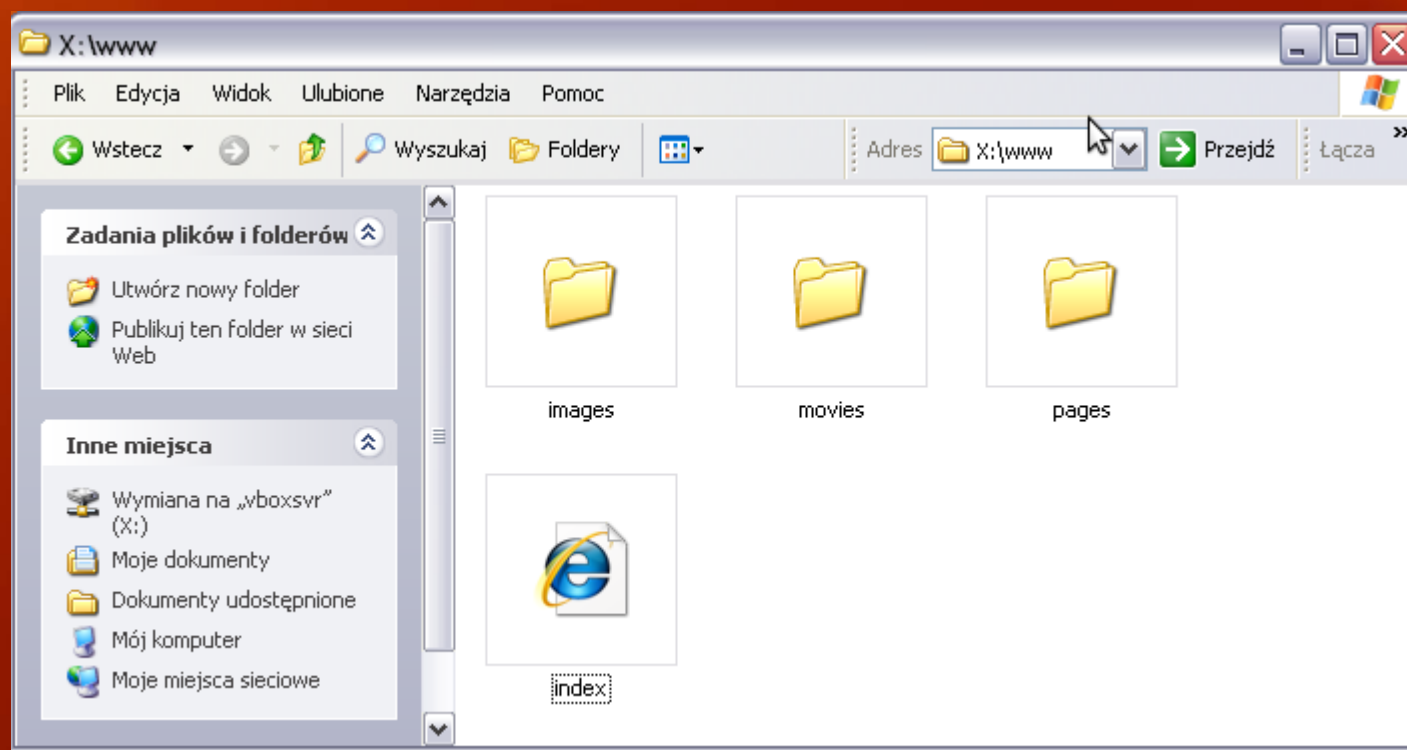
- Edytor tekstu Notatnik :)
- Pajaczek NxG (komercyjny)
- HateML Pro (free)
- EdHTML (free)
- NVU (free)
- CoffeeCup HTML Editor (komercyjny)
- Adobe Dreamweaver (komercyjny)

Plik startowy musi mieć nazwę
index.htm lub index.html.

Katalogi – porządek w projekcie...

Dobłą metodą utrzymania porządku w projekcie jest podział plików na katalogi, np.:

Struktura dokumentu

Znaczniki – słowa w nawiasach ostrych `<>`, które formatują w określony sposób treść strony.

Znaczniki występują zazwyczaj parami: początkowy i końcowy z ukośnikiem.

Szkielet dokumentu:

```
<html>  
  <head>  
    informacje nagłówkowe  
  </head>  
  
  <body>  
    właściwa treść (ciało) dokumentu  
  </body>  
</html>
```

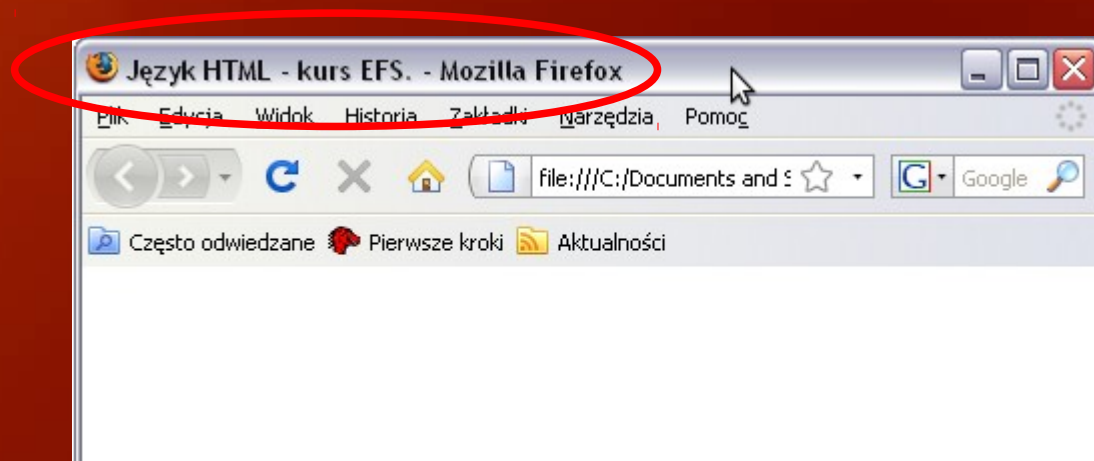
Ważne nagłówki

Tytuł strony:

`<head>`

`<title>Język HTML – kurs EFS</title>`

`</head>`

Ważne nagłówki

Język strony, polskie 'ogonki', webmaster:

```
<head>
```

```
<meta http-equiv="content-type" content="text/html;  
charset=iso-8859-2">
```

```
<meta http-equiv="content-language" content="pl">
```

```
<meta http-equiv="reply-to" content="kk@jkk.edu.pl">
```

```
</head>
```

Standard: iso-8859-2

Zaczynamy pisać <body>...

W dokumentach często wprowadzamy tytuły, zwane też nagłówkami. Do dyspozycji mamy 6 stopni nagłówka:

`<h1>Tytuł stopnia pierwszego</h1>`

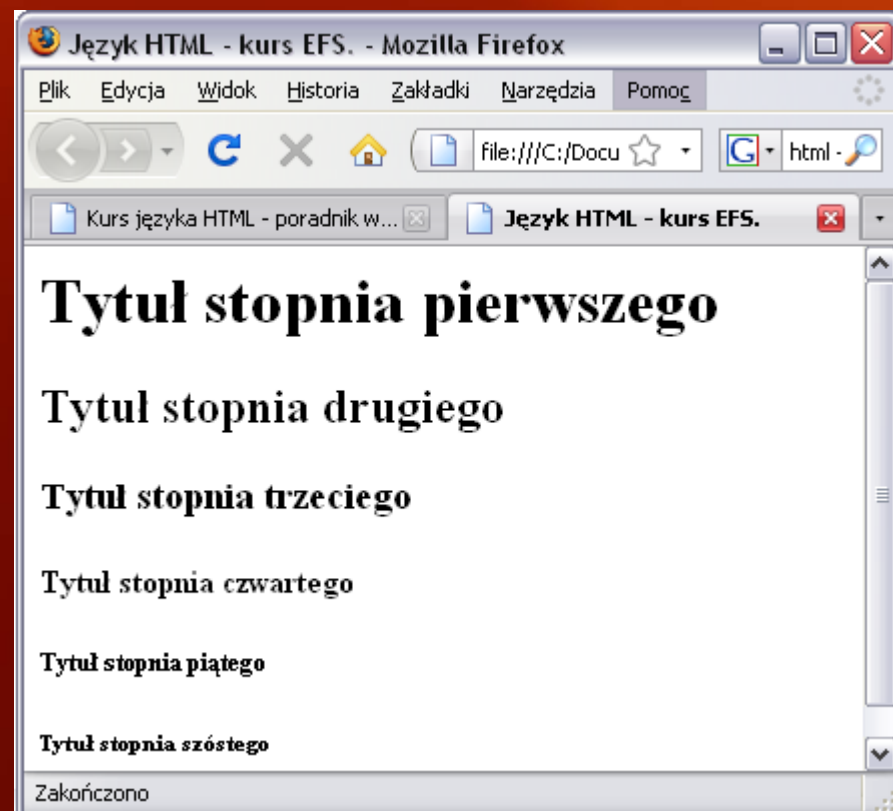
`<h2>Tytuł stopnia drugiego</h2>`

`<h3>Tytuł stopnia trzeciego</h3>`

`<h4>Tytuł stopnia czwartego</h4>`

`<h5>Tytuł stopnia piątego</h5>`

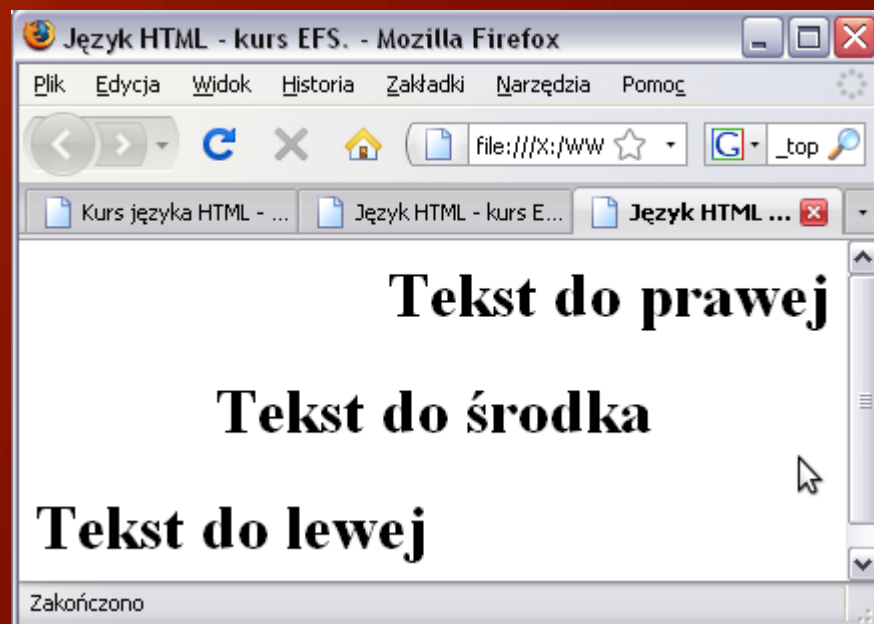
`<h6>Tytuł stopnia szóstego</h6>`

Wyrównywanie tekstu

W celu wyrównywania tekstu stosujemy znacznik text-align:

```
<h1 style="text-align: right; ">Tekst do prawej</h>  
<h1 style="text-align: center; ">Tekst do środka</h>  
<h1 style="text-align: left; ">Tekst do lewej</h>
```

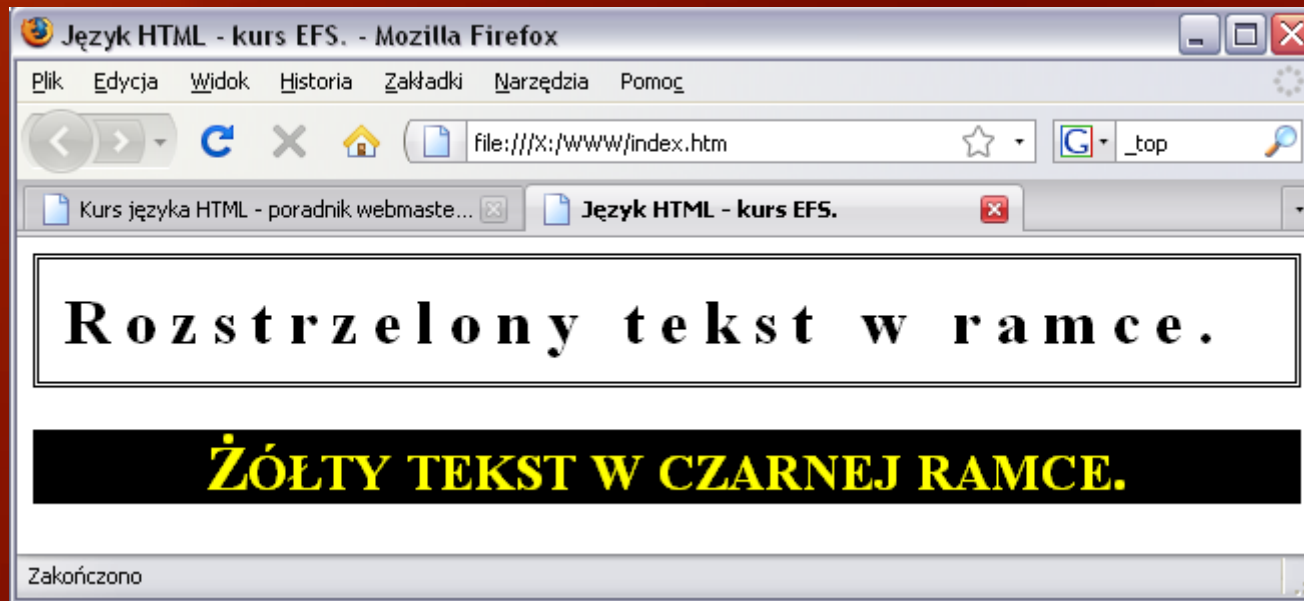

Ramki

Ramki mogą być dobrym elementem wyróżniającym treść:

```
<h1 style="letter-spacing: 2mm; border: 3px double; padding: 12px; ">Rozstrzelony tekst w ramce.</h1>
```

```
<h1 style="font-variant: small-caps; text-align: center; color: yellow; background-color: black; ">Żółty tekst w czarnej ramce.</h1>
```


Akapity

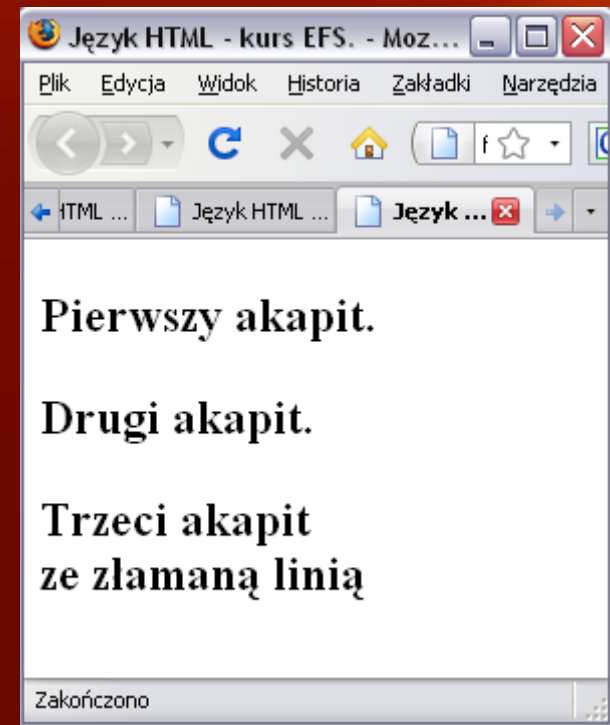
Podział dokumentu na akapity dokonujemy znacznikiem `<p>`, zaś 'złamanie linii' akapitu znacznikiem `<br>`:

`<p>Pierwszy akapit.</p>`

`<p>Drugi akapit.</p>`

`<p>Trzeci akapit

ze złamaną linią</p>`

Listy

Na stronach WWW powszechnie stosuje się wykazy, zwane też często listami (*ang. list*).

Do otrzymania listy używamy:

- lista wypunktowana - znaczniki `<ul></ul>` z znacznikami `<li></li>`,
- lista numerowana – znaczniki `<ol></ol>` z znacznikami `<li></li>`.

`<ul>`

`<li> Pierwszy punkt.</li>`

`<li> Drugi punkt.</li>`

`<li> Trzeci punkt.</li>`

`</ul>`

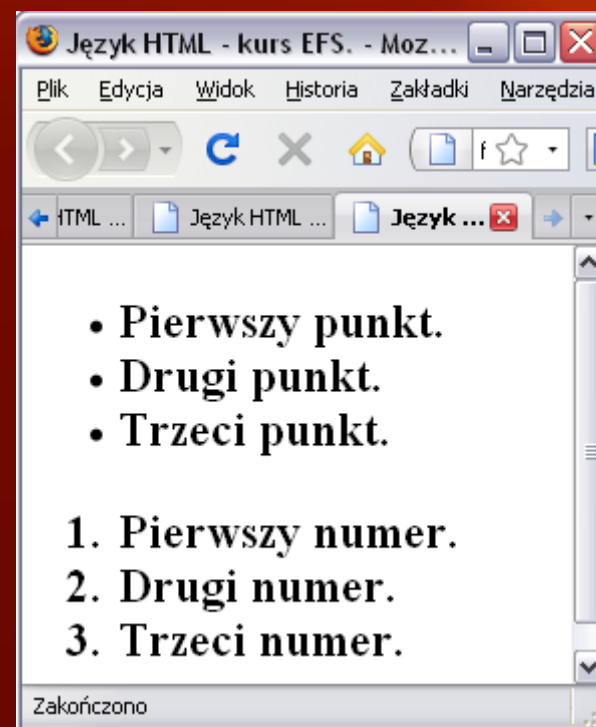
`<ol>`

`<li> Pierwszy numer.</li>`

`<li> Drugi numer.</li>`

`<li> Trzeci numer.</li>`

`</ol>`

Akapity

Aby zmienić atrybuty czcionki możemy zastosować znaczniki:

`<p>Tekst normalny</p>`

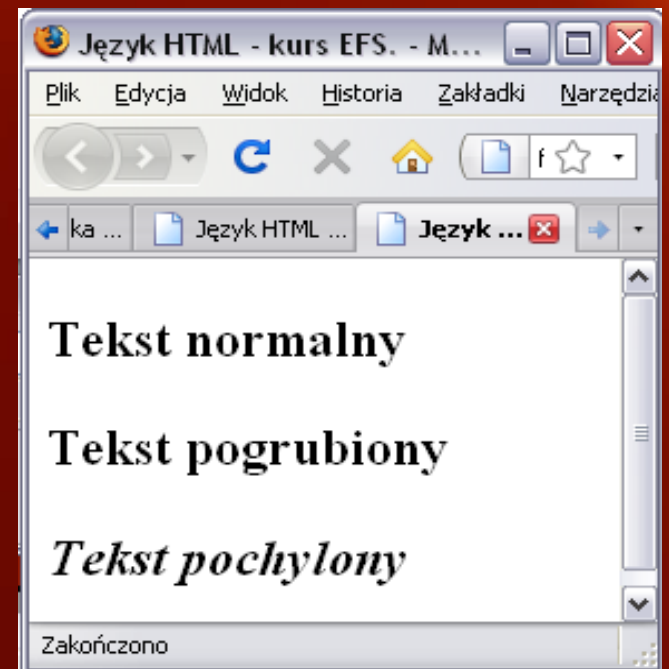
`<p><strong>Tekst pogrubiony</strong></p>`

`<p><em>Tekst pochylony</em></p>`

Czasem stosuje się zamienniki:

`<strong>` - `<B>`

`<em>` - `<I>`

Cytaty

Dla cytowania tekstu należy stosować znacznik `<blockquote>`:

`<p>Fragment bajki Jana Brzechwy pt. „Kłamczucha”</p>`

`<blockquote>`

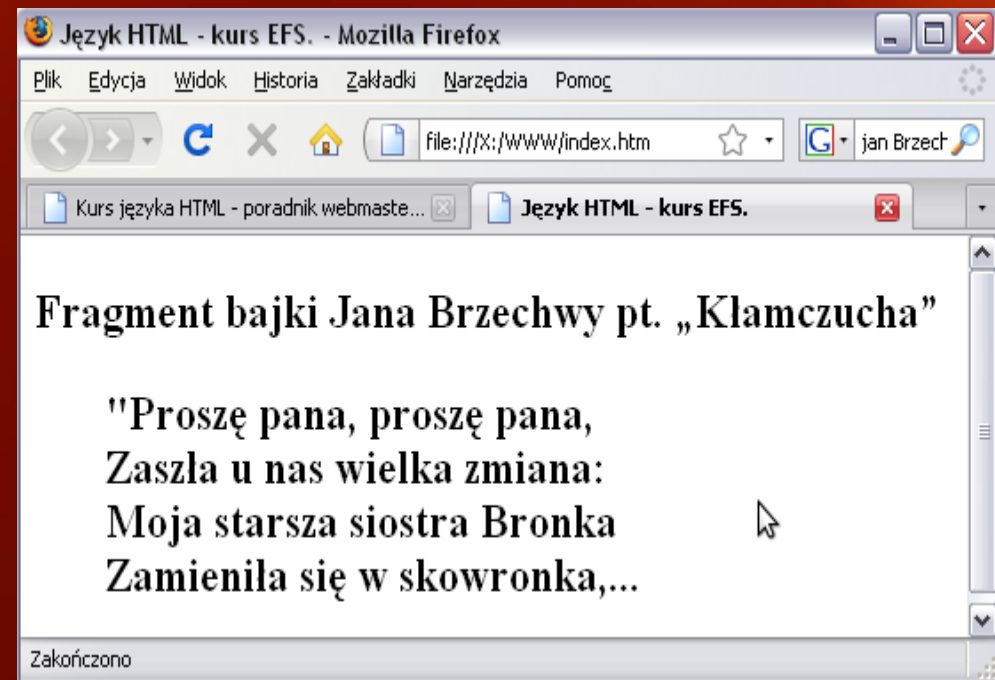
`"Proszę pana, proszę pana,<br>`

`Zaszła u nas wielka zmiana:<br>`

`Moja starsza siostra Bronka<br>`

`Zamieniła się w skowronka,...`

`</blockquote>`

Adresy

W celu uwydatnienia adresów w tekście, wprowadzono styl z znacznikiem `<address>`:

`<p>Oto adres:</p>`

`<address>`

`Jan Nowak<br>`

`ul. Długa 32b<br>`

`00-220 Warszawa<br>`

`</address>`

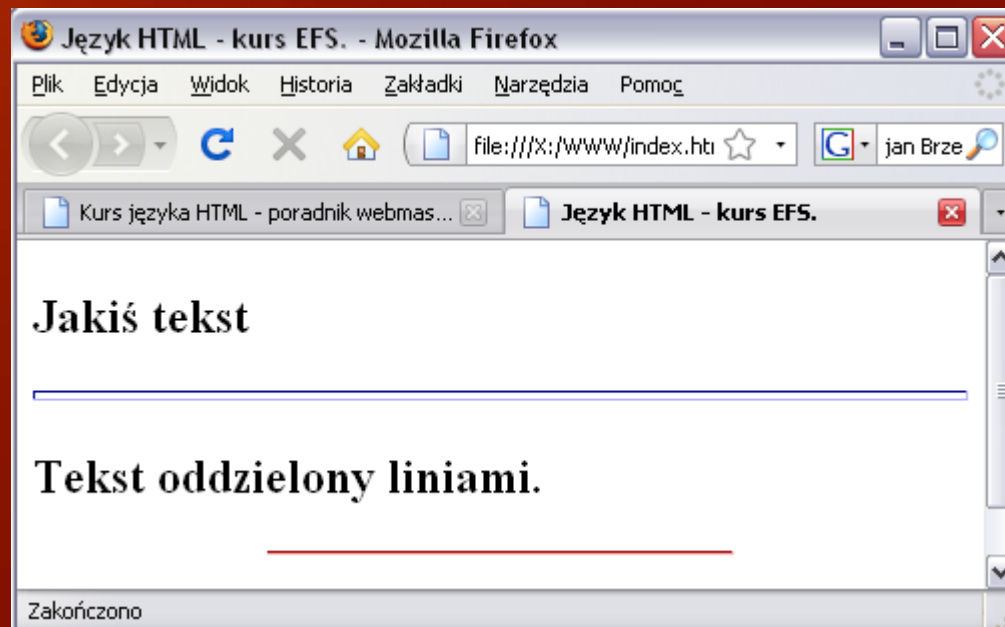

Linie poziome

W celu oddzielenia tekstu stosujemy czasem linie poziome wywołując je znacznikiem `<hr>`:

`<hr style="height: 5px; color: blue">`

`<hr style="height: 2px; color: red; width: 50%; ">`

Rozmiary czcionek

Aby zmienić rozmiar czcionki pisanego tekstu możemy stosować:

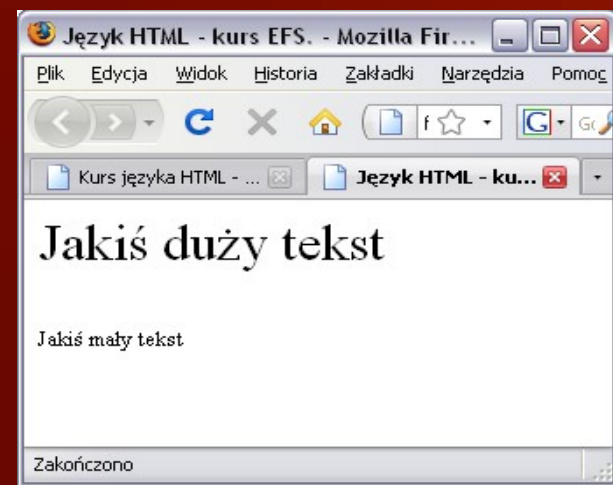
`<p style="font-size:xx-large">Jakiś duży tekst</p>`

`<p style="font-size:small">Jakiś mały tekst</p>`

Zaleca się stosowanie imiennych wielkości absolutnych i relatywnych czcionek, jak xx-small, x-small, small, medium, large, x-large, xx-large oraz smaller i larger. Można również używać wielkości liczbowych:

`<p style="font-size: 14px">Tekst</p>`

`<p style="font-size: 1cm">Tekst</p>`

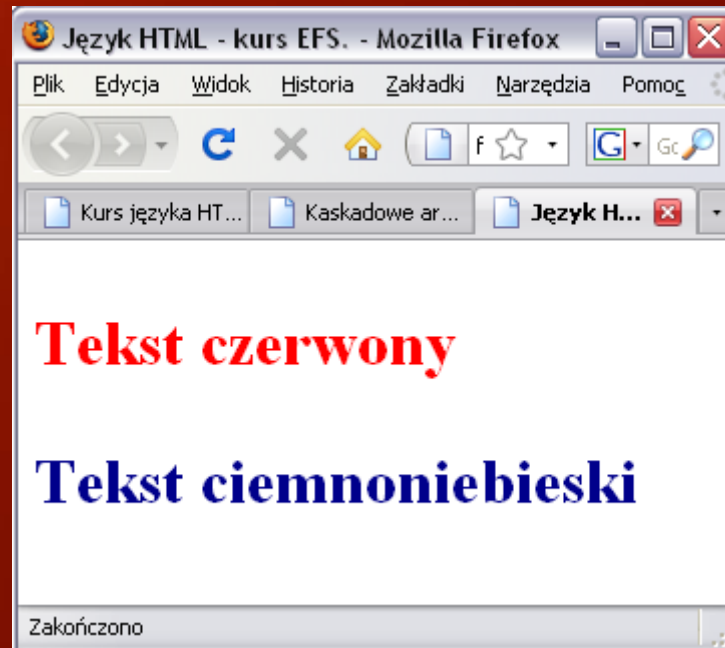

Kolor czcionki

Kolor czcionki można określić składnią:

`<p style="color: red; ">Tekst czerwony</p>`

`<p style="color: darkblue; ">Tekst ciemnoniebieski</p>`

Rodziny czcionek

Aby zdefiniować rodzinę czcionek, należy wpisać w definicji stylu font-family:

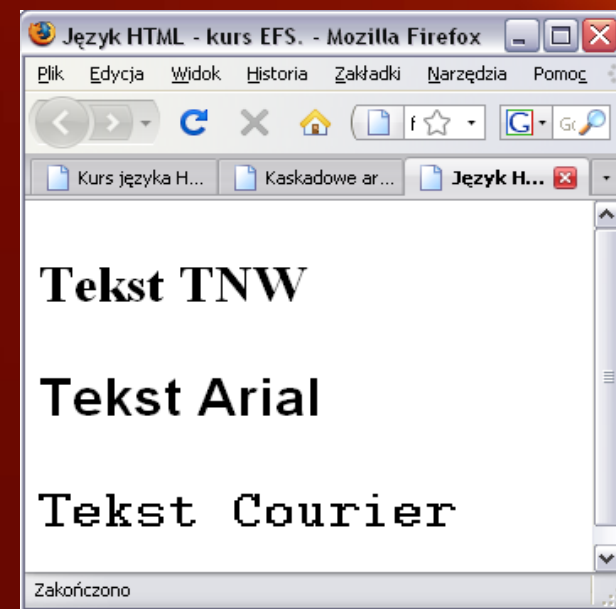
```
<p style="font-family: 'Times New Roman'">Tekst  
TNW</p>
```

```
<p style="font-family: 'Arial'">Tekst Arial</p>
```

```
<p style="font-family: 'Courier'">Tekst Courier</p>
```

Istnieje możliwość podania kilku czcionek:

```
<p style="font-family: Times, Arial">Tekst  
</p>
```

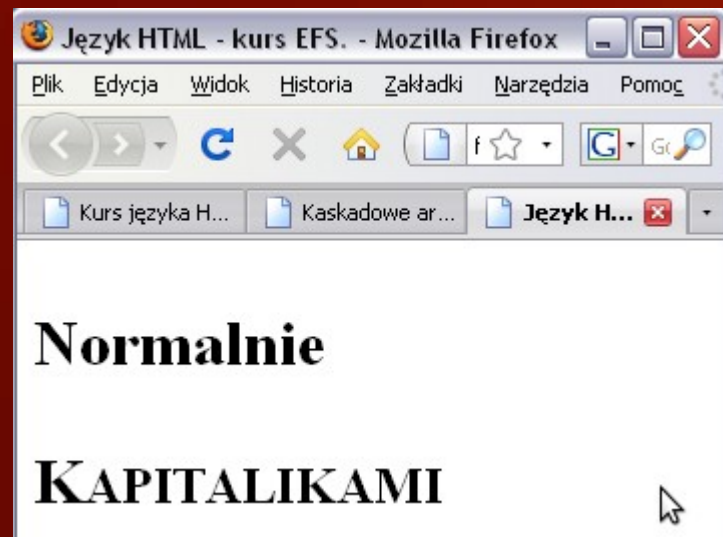

Warianty czcionek

Definiowanie wariantów czcionek normal i small-caps (kapitaliki) realizujemy:

`<p style="font-variant: normal">Normalnie</p>`

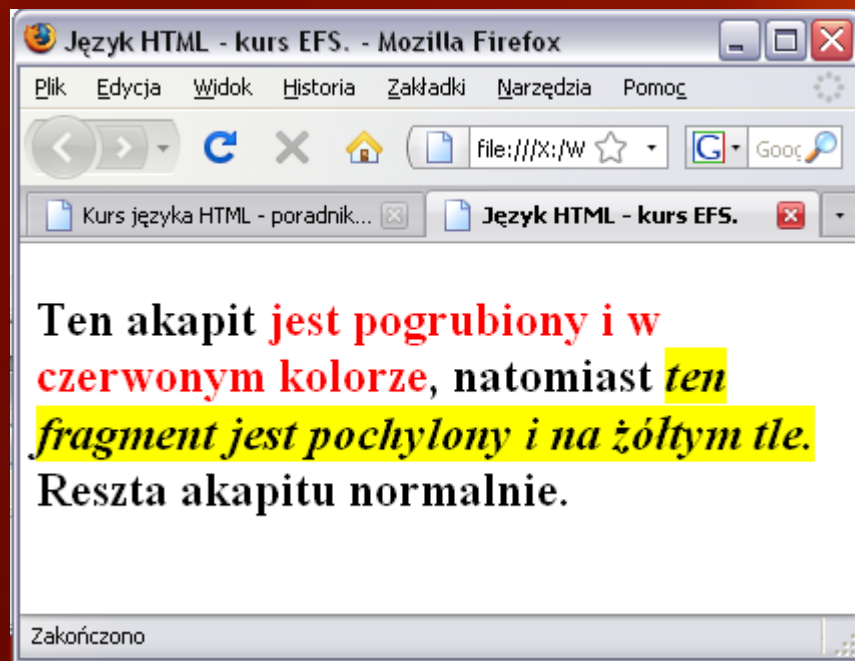
`<p style="font-variant: small-caps">Kapitalikami</p>`

Zakresy formatu w akapicie

Zakres definiowany jest za pomocą polecenia `<span>`. Jest elementem wydzielającym jakiś fragment dokumentu.

`<p>Ten akapit <span style="font-weight:bold; color:red">jest pogrubiony i w czerwonym kolorze</span>, natomiast <span style="font-style:italic; background-color:yellow">ten fragment jest pochylony i na żółtym tle.</span> Reszta akapitu normalnie.</p>`

Grafika na stronie www

Należy pamiętać, że:

- przyjęto trzy podstawowe standardy graficzne - GIF, JPG, PNG,
- rozdzielczość grafiki – 72ppi,
- pamiętajmy o rozmiarach ekranu,
- zbyt dużo grafiki na stronie – szkodzi.

Grafika na stronie www

Do załączania plików graficznych na stronie służy znacznik `<img src>`:

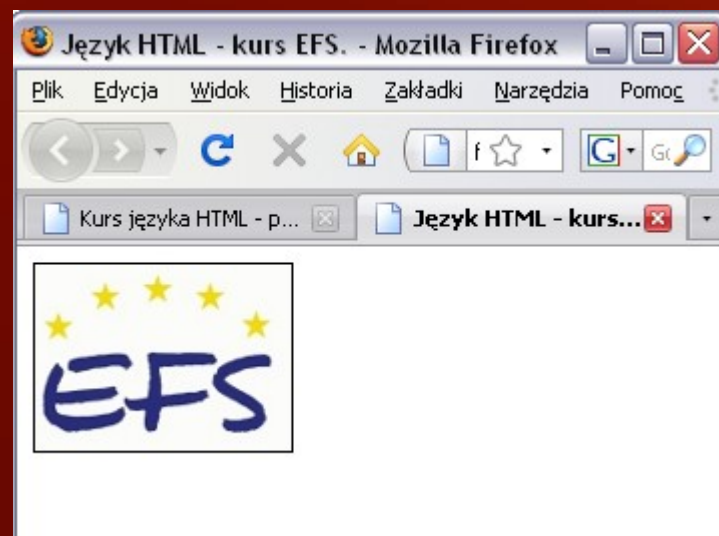
``

Przykład:

``

gdzie:

- alt – alternatywna nazwa,
- width – szerokość w pikselach,
- height – wysokość w pikselach,
- border – grubość ramki w pikselach.

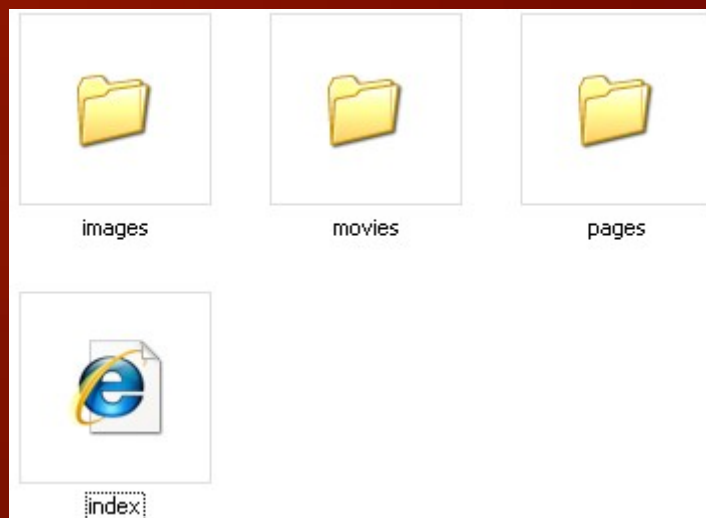
Grafika na stronie www

Częsty błąd początkujących twórców stron to podawanie bezwzględnej ścieżki dostępu:

``

Powinno być:

``

Grafika na stronie www

Odstępy wokół grafiki stosujemy z atrybutem:

- marginesem globalnym (margin),
- częściowym (margin-top, margin-bottom, margin-left, margin-right).

`<p>Jakiś tekst.  I drugi tekst.</p>`

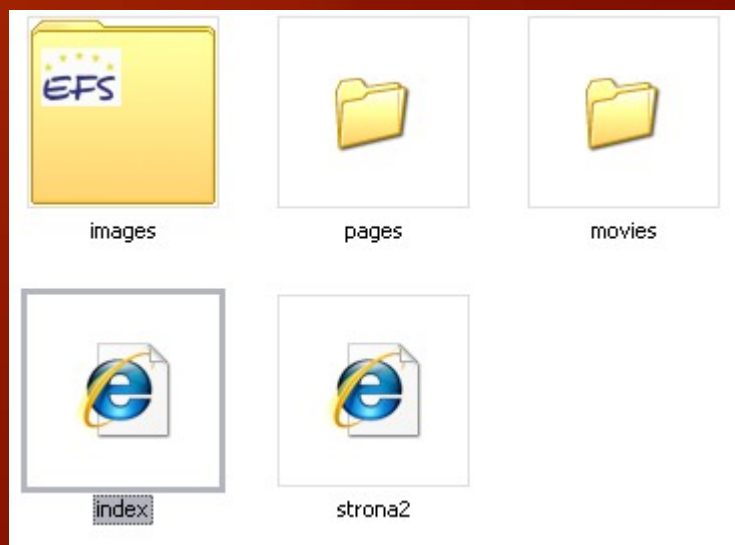
Odsyłacze (linki)

W celu odesłania z miejsca na naszej stronie do innej strony wykorzystujemy znacznik `<a href>`:

`<a href="http://www.wsptwp.eu">Strona WSP TWP</a>`

lub:

`<a href="strona2.htm">Nasza druga strona</a>`

Odsyłacze (linki)

Istnieje możliwość zmiany miejsca docelowego wyświetlenia strony przez znacznik target:

```
<a href="strona2.htm" target="_self">Nasza druga strona.</a>
```

Zmienne:

- `_self` – w tym samym oknie,
- `_top` – strona główna,
- `_blank` – nowe okno,
- `_parent` – do ramki (o ramkach powiemy później).

Odsyłacze typu e-mail

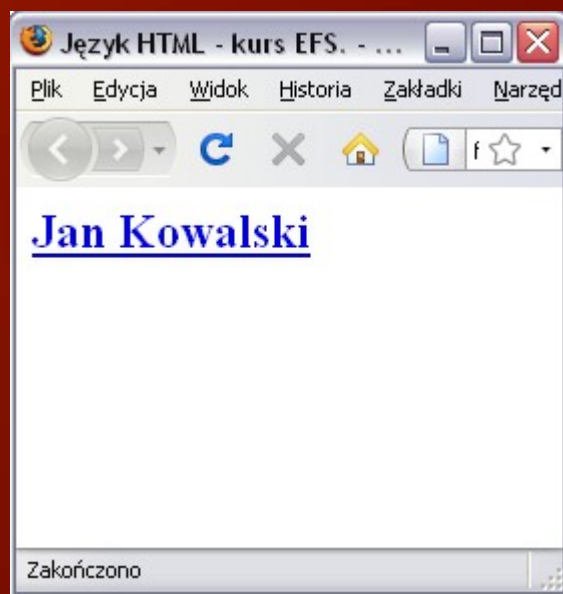
Ważnym odsyłaczem jest adres poczty elektronicznej.

Stosujemy tutaj następujące polecenie:

```
<a href="mailto:login@domena">Imię i nazwisko</a>
```

Przykład:

```
<a href="mailto:j.kowalski@kowalski.pl">Jan Kowalski</a>
```


Tabele

- Znaczniki początku i końca tabeli:

`<table> ... </table>`

- Znaczniki wiersza tabeli:

`<tr> ... </tr>`

- Znaczniki komórki w wierszu:

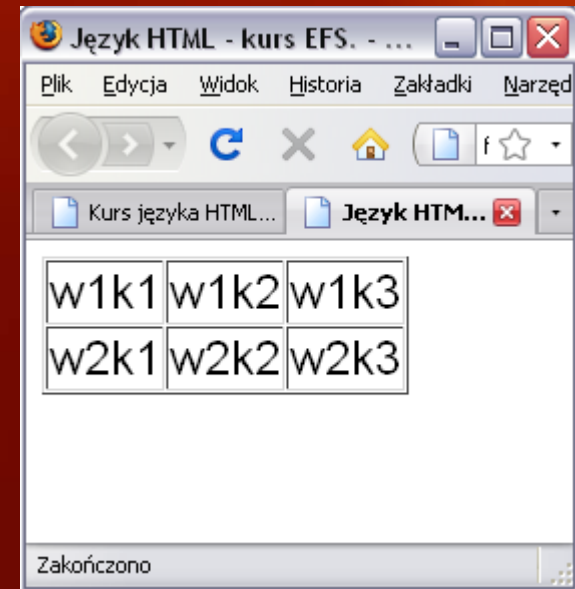
`<td> ... </td>`

- Znaczniki wierszy umieszczamy jeden pod drugim, zaś komórek z 'wcięciem'.

Tabele

Przykładowa tabela 2 wiersze na 3 kolumny:

```
<table>
  <tr>
    <td> w1k1 </td>
    <td> w1k2 </td>
    <td> w1k3 </td>
  </tr>
  <tr>
    <td> w2k1 </td>
    <td> w2k2 </td>
    <td> w2k3 </td>
  </tr>
</table>
```


Tabele

Dodatkowe znaczniki zmieniające wygląd tabeli:

`<table border="1" cellpadding="1" cellspacing="1">`

- border – grubość ramki,
- cellpadding – odstęp między ramką a treścią wewnątrz,
- cellspacing – odległość między komórkami,

`<table border width="600">`

- border width (height) – szerokość (wysokość) tabeli w pikselach,

`<table border width="50%">`

- szerokość tabeli w % szerokości okna przeglądarki.

Tabele

Dodatkowe znaczniki zmieniające wygląd tabeli:

`<td style="width: 150px; "> tekst </td>`

- szerokość komórki w pikselach,

`<td style="width: 50%; "> tekst </td>`

- szerokość komórki w % szerokości całej tabeli,

`<table style="float:right; ">      </table>`

- wyrównywanie tabeli, tu: obłana tekstem i wyrównana do prawej,

Tabele

Dodatkowe znaczniki zmieniające wygląd tabeli:

`<td align="left"> </td>`

`<td align="center"> </td>`

`<td align="right"> </td>`

- wyrównywanie tekstu w komórkach,

`<td valign="top"> </td>`

`<td valign="middle"> </td>`

`<td valign="bottom"> </td>`

- pionowe wyrównywanie danych w komórkach.

Tabele

Dodatkowe znaczniki zmieniające wygląd tabeli:

```
<table style="background-color: red">
```

```
<tr style="background-color: beige">
```

```
<td style="background-color: green">
```

- zmiana koloru tła komórki,

```
<table border style="width: 300px; ">
```

```
<caption>Tytuł tabeli</caption>
```

- tytuł tabeli,

```
<th> nagłówek </th>
```

- nagłówek tabeli.

Tabele

Dodatkowe znaczniki zmieniające wygląd tabeli:

`<td rowspan="2">`

- rozciąganie komórki na dwa wiersze,

`<th colspan="2">`

- łączenie komórek w kolumnach.

Język HTML - kurs EFS. - Mozilla Firefox

Plik Edycja Widok Historia Zakładki Narzędzia Pomoc

file:///X:/WWW/in

Kurs języka HTML - poradnik web... Język HTML - kurs EFS.

Miasto	Sprzedaż		Suma
	Półrocze 1	Półrocze 2	
Warszawa	10000	25000	35000
Poznań	20000	30000	50000
Gdańsk	25000	12000	37000

Zakończono

Tabele

Dodatkowe znaczniki zmieniające wygląd tabeli:

```
<table width="300" border cellpadding=5>
```

```
<thead><tr><td colspan="2">NAGŁÓWEK
```

```
TABELI</td></tr></thead>
```

```
<tfoot><tr><td colspan="2">STOPKA TABELI</td></tr></tfoot>
```

```
<tbody>
```

Tu już znaczniki wierszy i komórek....

```
</tbody>
```

```
</table>
```

Następny krok....

- Ramki (frames).
- CSS – kaskadowe arkusze stylów.
- Język JavaScript.
- Bazy danych.
- Język PHP.
- Flash.
- AJAX.